

STYL kuulonsuojainartikkeli

Melulle altistuminen ja toimenpiteet kuulovaurioiden ennaltaehkäisyyn

Ensimmäinen toimenpide kuulovaurioiden ehkäisyssä on vaarojen ja haittojen tunnistaminen. Tarkoitus on saada selville meluille altistuvat henkilöt sekä melualtistuksen voimakkuus, jonka jälkeen voidaan tarvittaessa ryhtyä meluntorjuntatoimiin. Valtionasetuksessa 85/2006 työntekijöiden suojelemisesta melusta aiheutuville vaaroilta määritellään melua koskevat raja-arvot, jotka vaikuttavat meluntorjuntatoimien kiireellisyyteen. Työnantajan valvontavelvoite ei tarkoita jatkuvaa mittausta. Työolosuhteet tulisi luoda niin, että raja-arvojen ylitystä ei pääse tapahtumaan. Suojainten osalta tulisi valvoa, että suojaimia käytetään, niissä on riittävä vaimennus ja että ne eivät aiheuta uusia riskejä työssä. Riskienhallinnassa melupäästöjä pyritään aina vähentämään melun alkuperäisellä lähteellä. Jos tämä ei onnistu, pyritään estämään melun leviäminen työtilassa. Jäännösriskin poistamiseen käytetään ensisijaisesti kuulonsuojaimia, joita oikein käyttämällä saadaan altistus heti kontrolliin. Myöhemmin tulee kuitenkin toteuttaa suunnitellut tekniset torjuntatoimenpiteet ja työjärjestelyt.

Kuulonsuojainten valinta ja toimivuus

Kuulonsuojainten valinnassa on useita vaikuttavia tekijöitä. Valintaan vaikuttavat työympäristö, kuulonsuojainten vaimennuskyky sekä yksilölliset tekijät. Kokonaissuojaus heikkenee huomattavasti työpäivän aikana, jos kuulonsuojainta ei käytetä koko melussa oloajan. Vaimennustehoa voivat heikentää myös rikkinaiset ja kovettuneet tiivisterenkaat tai sangan alentunut puristusvoima. Altistumisaikaa on lyhennettävä, jos suojaimella tai suojainyhdistelmällä ei päästä riittävään vaimennukseen. Suojaimet voivat toisaalta olla myös liian tehokkaasti vaimentavat. Tämä voi vaikeuttaa puheyhteyttä, joka puolestaan voi vähentää käyttöastetta tai aiheuttaa mahdollisen vaaratilanteen käyttöympäristössä. Kuulonsuojainten pakkauksissa ilmoitetut vaimennustasot ovat saavutettavissa vähintään 84 % (Lähde: TTL Suojainasiantuntija- verkkokoulutus: Kuulonsuojaimet, Johdanto kuulonsuojainten valintaan) tuotteiden käyttäjille, sillä edellytyksellä, että suojainten valinta ja käytön opastus on tehty oikein. Lisäksi suojainten tulee olla oikein asetettu, niitä tulee käyttää, huoltaa ja huolehtia oikein ja noudattaa valmistajan antamia ohjeita. Useita suojaimia yhtä aikaa käytettäessä ne eivät saa laskea suojaustasoa. Esimerkiksi suojalasit voivat laskea kuulonsuojaimen vaimennusta huomattavasti.

Kuulonsuojainten yhdistäminen suojakypärään

Käytettäessä kypäräkiinnitteisiä kupusuojaimia tulee huomioida, että ainoastaan kuulonsuojaimen valmistajan ilmoittamia yhdistelmiä saa käyttää. Kypärään sopiva adapteri ei tarkoita automaattisesti, että kypärää ja kuulonsuojainta voidaan käyttää yhdistelmänä. Kuulonsuojaimen jousivoima ja vaimennuskyky on riippuvainen siitä, millaiseen kypärään se on liitetty. Henkilönsuojainasetuksen (EU) 2016/425 mukaan kuulonsuojaimet kuuluvat luokkaan III eli tyyppitarkastuksen ja sertifiointin lisäksi ilmoitetun laitoksen toimesta valvotaan kuulonsuojainten valmistusprosessin laatua. Tämän vuoksi kuulonsuojaimen valmistajan tulee varmistaa yhdistelmän toimivuus testeillä ja ilmoitettu laitos tekee hyväksyntäsertifikaatin yhdistelmälle. Valmistajan tulee ilmoittaa hyväksytyt kypärä/kuulonsuojainyhdistelmät käyttöohjeissa. Kypäräkiinnitteisiä yhdistelmiä käytettäessä tulee

ottaa myös huomioon, että mikä tahansa materiaali ihon ja kupusuojaimen kuvun välissä heikentää vaimennusta esim. huput, leukahihnat tai hygieniasuojat.

Kuulonsuojainten vaatimus- ja testausstandardit ovat uudistuneet, joten markkinoilla on sekä uusien että vanhojen standardien mukaisesti sertifioituja suojaimia. Siirtymäaika muutosta koskien loppuu vuoden 2023 alussa, jonka jälkeen markkinoilla tulisi olla ainoastaan uusien standardien mukaisia kuulonsuojaimia.

STYL kuulonsuojaus -työryhmä